Patryk Welenc, Jan Szczepkowski

Raport ZAKO

Wstęp

Tematem projektu były "Nietypowe języki programowania", w naszym przypadku były to języki GO oraz Rust. W ramach projektu skupialiśmy się na łączeniu wymienionych języków z językiem C. Jako przykład zastosowania posłużył nam protokół Sampled Values.

O językach

Prace nad językiem GO rozpoczęły się w 2007 z inicjatywy inżynierów Google'a Roberta Griesemera, Roba Pike'a oraz Kena Thompsona. Głównymi założeniami języka miało być bezpieczeństwo C++ wraz z czytelnością Pythona. Język zaprezentowano w 2009 roku na blogu Google'a. Język zyskał uznanie za swoje założenia takie jak minimalizm, proste reguły, łatwość obsługi współbieżności oraz czytelność kodu. W GO zostały napisane takie projekty jak Docker czy Kubernetes.

Prace nad językiem Rust rozpoczęły się w 2006 roku z inicjatywy Graydona Hoare'a, a od 2009 roku rozwój języka został wsparty przez Mozillę. Głównym celem Rust była eliminacja błędów związanych z pamięcią, typowych dla C i C++, bez konieczności używania garbage collectora. Język został oficjalnie zaprezentowany w 2010 roku, a jego pierwsze stabilne wydanie ukazało się w 2015 roku. Rust zdobył uznanie dzięki unikalnemu systemowi własności pamięci, bezpieczeństwu w czasie kompilacji oraz wysokiej wydajności. W Rust powstały projekty takie jak silnik CSS Stylo w przeglądarce Firefox, mikrohipernadzorca Firecracker Amazona czy narzędzie do wyszukiwania tekstu ripgrep.

Porównanie języków

Cecha	Go	Rust	С
Współbieżność	Dobra – ma goroutines i kanały, bardzo prosty model	Średnia – bezpieczna, ale bardziej złożona	Słaba – brak wsparcia w standardzie, wszystko ręcznie
Wydajność	Średnia – narzut GC, ale wystarczająca dla większości aplikacji	Wysoka – brak GC, nowoczesne optymalizacje	Bardzo wysoka – pełna kontrola, bez runtime'u
Bezpieczeństwo	Średnie – statyczne typowanie, ale możliwe wyścigi danych	Bardzo wysokie – wymusza bezpieczeństwo pamięci i współbieżności	Niskie – brak ochrony przed błędami pamięci
Zarządzanie pamięcią	Automatyczne – GC usuwa potrzebę ręcznego zarządzania	Manualne bez GC – własność i pożyczki, brak wycieków	Ręczne – łatwo o błędy jak wycieki lub użycie po zwolnieniu

Cecha	Go	Rust	С
Szybkość działania	Dobra – wystarczająca dla aplikacji serwerowych	Bardzo dobra – bliska C, z bezpieczeństwem	Najlepsza – minimalny narzut, bezpośrednie sterowanie sprzętem
Szybkość kompilacji	Bardzo szybka – szybki kompilator i system build	Wolna – skomplikowana analiza zależności i optymalizacji	Szybka – prosty model kompilacji
Ekosystem	Dobry – solidne wsparcie dla backendu i DevOps	Rośnie – dynamiczna społeczność, dużo nowoczesnych bibliotek	Ogromny (legacy) – dominacja w systemach operacyjnych
Typowe zastosowania	Backend, DevOps – np. Docker, Kubernetes	Systemy krytyczne – np. silnik CSS Stylo dla Firefox	Embedded, OS – np. Linux, mikrokontrolery

Protokół Sampled Values

Protokół Sampled Values wykorzystywany jest w elektroenergetyce. Protokół wyróżnia komunikacje publisher/subscriber. Służy do wymiany informacji pomiędzy jednostkami scalającymi (Merging Units) a inteligentnymi urządzeniami elektronicznymi (IED – Intelligent Electronic Device) w stacji elektroenergetycznej za pośrednictwem sieci Ethernet. Koncepcja komunikacji SV polega na tym, że nadawca (publisher) okresowo wysyła wiadomości w ściśle określonych odstępach czasu. Interwał czasowy zależy od dwóch czynników: częstotliwości sygnału pomiarowego oraz liczby próbek na okres. Ponieważ protokół SV opiera się na modelu publisher/subscriber, komunikacja jest możliwa wyłącznie w obrębie lokalnej sieci (LAN).

Zalety protokołu

- Niskie opóźnienie
- Eliminacja sygnałów analogowych
- Jest częścią standardu IEC 61850
- Pozwala na analizę próbek w czasie rzeczywistym

Etap pierwszy

Pierwszym etapem projektu była kompilacja protokołu z biblioteki libiec61850 napisanej w języku C. W ramach łatwości odtwarzania korzystaliśmy z wirtualnych interfejsów. Aby je stworzyć posłużyliśmy się komendami:

```
sudo ip link add veth0 type veth peer name veth1
sudo ip link set veth0 up
sudo ip link set veth1 up
```

A następnie skompilowaliśmy subscribera oraz publishera. Aby to zrobić należy wejść do folderu examples a następnie do folderu sv_subscriber oraz sv_publisher. W obu tych folderach do kompilacji należy użyć komendy:

make

Utworzone pliki odpaliliśmy z uprawnieniami super usera:

```
sudo ./sv_publisher veth0
sudo ./sv_subsriber veth1
```

Należy pamiętać o zdefiniowaniu interfejsów w komendzie, domyślnie ustawiony jest interfejs etho

Odpalenie programów powinno dać następujący efekt:

Publisher:

```
jan@jan: ~/zako/libiec61850/examples/sv_publisher

jan@jan: ~/zako/libiec61850/examples/sv_publisher$ sudo ./sv_publisher veth0

Using interface veth0
```

Subscriber:

```
jan@jan: ~/zako/libiec61850/examples/sv_subscriber
jan@jan:~/zako/libiec61850/examples/sv_subscriber$ sudo ./sv_subscriber veth1
svUpdateListener called
 svID=(svpub1)
 smpCnt: 2119
  confRev: 1
  DATA[0]: 3564.484375
  DATA[1]: 211.927200
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
 smpCnt: 2119
 confRev: 1
  DATA[0]: 7128.968750
  DATA[1]: 423.854401
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 2119
  confRev: 1
  DATA[0]: 3564.484375
  DATA[1]: 211.927200
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
 smpCnt: 2119
 confRev: 1
  DATA[0]: 7128.968750
  DATA[1]: 423.854401
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 2120
 confRev: 1
  DATA[0]: 3565.584473
  DATA[1]: 212.027206
```

```
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
  smpCnt: 2120
  confRev: 1
   DATA[0]: 7131.168945
   DATA[1]: 424.054413
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 2121
  confRev: 1
   DATA[0]: 3566.684570
   DATA[1]: 212.127213
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
  smpCnt: 2121
  confRev: 1
   DATA[0]: 7133.369141
   DATA[1]: 424.254425
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 2122
  confRev: 1
   DATA[0]: 3567.784668
   DATA[1]: 212.227219
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
  smpCnt: 2122
  confRev: 1
   DATA[0]: 7135.569336
   DATA[1]: 424.454437
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 2123
  confRev: 1
   DATA[0]: 3568.884766
   DATA[1]: 212.327225
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
  smpCnt: 2123
  confRev: 1
   DATA[0]: 7137.769531
   DATA[1]: 424.654449
```

Do weryfikacji działania programu posłużyliśmy się programem Wireshark. Po zainstalowaniu programu odpaliliśmy go z uprawnieniami super użytkownika:

sudo wireshark

Wybraliśmy odpowieni interfejs:

veth1	ſ
veth0	ſ

A następnie zweryfikowaliśmy protokół wysyłanych ramek:

Etap drugi

Etap drugi polegał na połączeniu programu napisanego w języku C z językami Go oraz Rust w taki sposób, aby cała funkcjonalność była wywoływana z poziomu tych języków.

Język GO

W języku GO łączenie odbywało się przy pomocy biblioteki CGO.

CGO

CGO jest nie wymaga osobnej instalacji, jest ono pobierane wraz z językiem GO. Aby korzystać z biblioteki należy dodać dodać odpowiedni import. Bezpośrednio nad tym importem powinien znaleźć się blok komentarzy z odpowiednimi deklaracjami w języku C. Należy pamiętać, że pomiędzy blokiem komentarzy a importem nie może być pustych linii. Aby wywołać funkcję z C należy przed nazwą funkcji dodać przedrostek C. Przykładowy program wygląda następująco:

```
package main

/*
    #include <stdio.h>
    void helloWorld() {
        printf("Hello, World!\n");
    }

*/
import "C"

func main() {
    C.helloWorld()
}
```

Aby taki program uruchomić należy wpisać komendę

qo run <nazwa pliku>

```
jan@jan:~/zako/go_playground$ go run main.go
Hello, World!
```

Łączenie protokołu SV

Pierwszym krokiem było utworzenie statycznej biblioteki protokołu SV. Aby to zrobić należy wejść do root directory libiec61850 a następnie wykonać polecenie:

make

Następnie biblioteka pojawi się w ścieżce ./build/libiec61850.a.

Kolejnym krokiem było przepisanie sv_subscriber oraz sv_publisher na język GO. Ze względu na problem z plikami nagłówkowymi działaliśmy w obrębie tego samego repozytorium.

W celu przepisania plików najpierw stworzyliśmy pliki nagłówkowe z deklaracjami wszystkich wykorzystywanych funkcji oraz typów danych w funkcji main w programie w języku C. Natomiast funkcje deklarowane w plikach w języku C przekopiowaliśmy do bloku komentarzy w CGO.

Następnie ustawiliśmy odpowiednie opcje dla kompilatora C oraz linkera. Ma to miejsce w bloku komentarzy nad importem i wygląda następująco:

```
#cgo CFLAGS: -I../../src
#cgo LDFLAGS: -L../../build -liec61850
```

Finalnie przepisaliśmy programy na język GO. Po dołączeniu kilku bibliotek programy wyglądają następująco:

Subscriber

```
| Security | Security
```

Publisher

```
| The companies | Companies |
```

Jedyną rożnicą jest na sztywno ustalony interfejs veth0.

Następnie programy należy uruchumić w obu ścieżkach za pomocą polecenia:

```
sudo go run main.go
```

Co powinno dać następujący efekt:

Subscriber

```
jan@jan:~/zako/libiec61850/examples/sv_subscriber/go$ sudo go run main.go
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 75
 confRev: 1
   DATA[0]: 1315.965942
   DATA[1]: 7.523445
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
  smpCnt: 75
 confRev: 1
   DATA[0]: 2631.931885
   DATA[1]: 15.046890
svUpdateListener called
  svID=(svpub1)
  smpCnt: 75
  confRev: 1
   DATA[0]: 1315.965942
   DATA[1]: 7.523445
svUpdateListener called
  svID=(svpub2)
  smpCnt: 75
  confRev: 1
   DATA[0]: 2631.931885
   DATA[1]: 15.046890
svUpdateListener called
```

Publisher

```
jan@jan:~/zako/libiec61850/examples/sv_publisher/go$ sudo go run main.go
```

Tak jak w pierwszym etapie poprawność programu zweryfikowaliśmy za pomocą programu Wireshark.

Najpierw wpisaliśmy komendę:

sudo wireshark

Wybraliśmy odpowieni interfejs:

A następnie zweryfikowaliśmy protokół wysyłanych ramek:

Język Rust

W języku Rust łączenie odbywało się poprzez utworzenie biblioteki statycznej.

Łączenie protokołu SV

Pierwszym krokiem było utworzenie statycznej biblioteki protokołu SV. Aby to zrobić należy wejść do root directory libiec61850 a następnie wykonać polecenie:

make

Następnie biblioteka pojawi się w ścieżce ./build/libiec61850.a.

LUWAGA! Wszystkie opisane poniżej operacje na plikach muszą zostać wykonane zarówno na plikach w folderze sv_subscriber jak i folderze sv_publisher. Podane poniżej komendy są napisane tylko dla plików folderu sv_publisher. Utworzenie komend dla folderu subscriber odbywa się analogicznie. Jedyną konieczną zmianą jest podmienienie odpowiadających plików np. sv_publisher_example.c na sv_subscriber_example.c.

Kolejnym krokiem było przepisanie sv_subscriber oraz sv_publisher na język Rust. Finalny efekt prezentuje się następująco:

Subscriber

```
| Description | Company | Description | Desc
```

Publisher

```
| Crypholisher_staps | Crypholisher_stap | Cry
```

Następnie konieczne było utworzenie pliku obiektowego z pliku C, ze względu na to, że Rust nie rozumie języka C. Potrafi się z nim łączyć, jednak nie kompiluje go na kod maszynowy. Utworzenie pliku obiektowego wykonujemy analogicznie dla obydwu folderów sv_subscriber oraz sv_publisher. Najpierw weszliśmy do wskazanego folderu, a następnie przy pomocy gcc skompilowaliśmy istniejący plik .c do pliku obiektowego przy pomocy poniższej komendy:

```
gcc -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/hal/inc \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src/sampled_val\
ues \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src/common/inc \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src/mms/inc \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src/iec61850/in\
c \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src/logging \
    -I/home/sciezka_do_pliku/libiec61850-1.6/src/r_session \
    -c sv_publisher_example.c -o sv_publisher_example.o
```

Po wykonaniu tego zabiegu, z utworzonego pliku obiektowego stworzyliśmy bibliotekę statyczną, zwaną później jako wrapper. Dokonaliśmy tego w ten sposób:

```
ar rcs libsvwrapper.a sv_publisher_example.o
```

Kiedy już utworzyliśmy wrapper byliśmy gotowi, aby zbudować nasz plik Rust. Skorzystaliśmy zatem z poniższej komendy, która zlinkowała odpowiednie biblioteki i utworzyła gotowy plik binarny:

```
rustc main.rs \
  -L . \
  -L ../../build \
  -l static=svwrapper \
  -l static=iec61850 \
  -o sv_publisher_runner
```

Dzięki rustc jesteśmy w stanie połączyć odpowiednie biblioteki w języku C razem ze skompilowanym plikiem main napisanym w języku Rust. W ten sposób został utworzony plik sv_publisher_runner. Uruchomienie go wykonuje się poprzez komendę:

```
sudo ./sv_publisher_runner
```

Tak jak w pierwszym etapie poprawność programu zweryfikowaliśmy za pomocą programu Wireshark wpisując komendę:

sudo wireshark

Wybraliśmy odpowieni interfejs:

A następnie zweryfikowaliśmy protokół wysyłanych ramek:

Repozytorium

Jeżeli ktoś chciałby się bardziej zagłębić w temat to serdecznie zapraszamy na repozytorium GitHub ze wszystkimi plikami opracowanymi przez nas.